

Elkészült a vádirat Dumitrescu tábornok volt csendőrfőparancsnok ellen

Hogyan és milyen célokra költött el a tábornok 12 millió lejt az állam pénzéből

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti második hadtest hadbírósa most fejezte be a vizsgálatot, amelyet Dumitrescu Constantin tábornok, volt csendőrségi vezérfelügyelő és büntársai ellen lefolytattak. Mint ismeretes, Dumitrescu tábornok ellen a vagyonrevíziós bizottság előtt indult meg az első hivatalos eljárás. A bizottság előtt olyan dolgok derültek ki, amelyek alapot szolgáltatnak arra, hogy a katonai hatóságok is vizsgálat tárgyává tegyék a tábornok viselt dolgait. Dumitru Grozianu tábornok kapott különleges megbízást a vizsgálat levezetésére. Grozianu tábornok most készítette el a vádiratot, amely megsemmisítő bizonyítékokat sorol fel Dumitrescu tábornok fantasztikus gazdálkodásának bizonyítására.

A vádirat a tábornokon kívül Grivát George ezredes, a csendőrség volt felszerelési raktárparancsnoka, Letu George ezredes parancsnok-helyettes, Parvulescu Diamandi ezredes, a csendőrség adminisztrációjának volt parancsnok-helyettes, Parvulescu Diamandi ezredes, Dragomirescu Dumitru intendants őrnagy, valamint Negoiescu Ioan és Niculescu Teodor csendőrkapitányok ellen emel vádat, valamennyiüket közpénz-sikkasztással, katonai okiratok meghamisításával, hivatalos határolmal való visszaéléssel és közpénzek bűnös kezelésével vádolva meg.

Dumitrescu bünteljstroma A vádirat mindenekelőtt is elmondja, hogy Constantin Dumitrescut 1931 áprilisában nevezték ki a csendőrség vezérfelügyelőjének. Ekkor zsoldján kívül csak egy 155 hektáros birtoka volt, rajta kis házzal, a konstancai megyei Dorobantu községben. Dumitrescu első gondja az volt, hogy olyan emberekkel vétesse körül magát, akik mellett szabadon gazdálkodhatott. Az adminisztráció élére Parvulescu volt iskolatársát állította, Crivát és Letu ezredeseknek fontos megbízásokat adott. Crivát-nek mindjárt az első napokban utasítást adott, hogy szabójánál lévő 74 ezer lejes tartozását fizesse ki, valamint egy 65 ezer lejes kölcsönt is, amelyet Ionescu Beldiman alezredestől vett fel. Hetvenezer lejt fizetett ki Crivát ezredes a teheneikért, amelyeket Defu állatorvos-ezredes Lugojon vásárolt Dumitrescu tábornok birtoka számára. Működésének első évében 1931 áprilisától decemberig több, mint 500 ezer lejt tulajdonított el Dumitrescu az állam pénzéből. Ugyanakkor 35 csendőrmesterember dolgozott birtokának mintagazdasággá való átalakításán. 1932-ben istállókat és más épületeket emeltetett birtokán a tábornok, 90 csendőri közreműködése mellett. E munkálatok költségeire egymillió 572 ezer 594 lejt vett fel a csendőrség pénzéből. 1933 februárjában Dumitrescu tábornok utasítást ad, hogy a legénység ellátására szánt összeget az anyagraktár javára utalják ki. Eképp egy 27 millió lejes alapot teremtett meg, amelyből 4 millió 700 ezer lejt rövidesen felhasználta.

Egy kis mintagazdaság Ugyancsak 1933-ban automobilt vásároltak részére, amely az ő személyes tulajdona maradt s amelyet a felügyelőség pénzéből fizettek ki. Birtokát újabb földvásárlásokkal 293 hektárra egészítette ki. A csendőrközpont körül 450 grancsár dolgozott a birtok egy részének gyümölcs-termesztésére való átdolgozásán. A szakértői becsülés szerint a gyümölcsfák elültetése 105 ezer lejtbe került, a szőlő 837 ezer lejtbe, a zöldséges kert kerítése 176 ezer lejtbe, a méhkasok 142 ezer lejtbe, a különböző mezőgazdasági gépek egymillió 84 ezer lejtbe, az állat-állomány 980 ezer lejtbe, a tejfeldolgozó 34 ezer lejtbe és a baromfitenyésztés 59 ezer lejtbe. Viz és villanyberendezést kapott a birtok, vízpumpákat, kikövezett utakat, amelyek egymagukban 100 ezer lejt emésztettek fel.

Harmincegy épületet emeltek a birtokon 1931-33 között, 6 millió 783 ezer lejt értékben, amelyek a későbbi beruházások folytán újabb 5 millió 825 ezer lejt emésztettek fel. A pénzek fedezésére fiktív számlákat állítottak ki Mociornița, Gerciu, Fildermann ect. szállítók aláírásával. Ezekből a pénzekből Dumitrescu tábornokon kívül a többi vádlotak is részesültek, mert az aktákban kiderült, hogy Dumitrescu tábornok több, mint hamillió lejjel kevesebbet vett fel, mint amennyi a fiktív számlák alapján kiutalt pénzek összege. 1933-34 között visszatartottak a csendőrség szolgálatában 89 katonát, akiknek zsoldját és ételmezését készpénzben

fizették ki, 113 ezer 988 lejt értékben. A vizsgálóbíró előtt Negoiescu kapitány kijelentette, hogy ezek valamennyiben a dorobanti birtokon dolgoztak. Dumitrescu tábornok utasítására a dorobanti birtokra utazó csendőrök minden egyes alkalommal ingyen jegyeket kaptak a CFR-től.

Tízmillió lejt

A tábornok törvénytelenül előléptetett tisztakat és altiszteket, akik neki szolgálatokat tettek. A többi, mint tízmillió lejt képviselő összeget, amelyet a csendőrségtől elutalajdo-

nitott, teljes egészében mintagazdaságára használta fel. Gyanus kapcsolatokat tartott fenn a csendőrség szállítóival. 1933-34-ben az egész ország csendőrségének kenyérszükségletét egy Visman nevezetű szállító látta el, aki hatalmas előlegeket vett fel. Egy másik szállító: Tutumbagian ugyancsak mindig rendelkezett a vezérfelügyelőség pénztárával.

A vádirat kifejti, hogy Dumitrescu tábornok a neki feltett kérdésekre kitérő válaszokat ad. Védekezési rendszere főleg abban áll, hogy támadja azokat a tisztakat, akik ellene a vizsgálatot lefolytatták. Parvulescu intendants ezredes Dumitrescu tábornokot szigorú és nagyon ügyes főnöknek ismerte, akit senki nem tudott tévútra vezetni. Ugyanilyen értelemben vallanak Crivet és Letu ezredesek is. Utóbbi precizirozza, hogy a többi, mint hamillió lejt képviselő fiktív számlákat Dumitrescu tábornok egyenes utasítására állították ki, akit senki nem mert kontrollálni és akinek senki nem mert ellentmondani.

A vádirat ezután precizirozza a katonai büntető törvénykönyv különböző szakaszaira való hivatkozással Dumitrescu tábornok és büntársai véttségét.

Tatarescu összehívja a nagyiparosokat

Hogyan interpretálja a kormány a nemzeti munka védelméről szóló törvényt. Az alkotmányosan és törvényesen megengedett eszközök alkalmazása

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tatarescu miniszterelnök Dimu Bratianuval együtt részletes programot dolgoz ki a nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazásával kapcsolatban. A Curenul értesülése szerint a jövő héten értekezletre hívják össze az ipari és kereskedelmi miniszterium az ország összes nagyiparosait. Az értekezleten jelen lesz Tatarescu miniszterelnök is, aki a nagyiparosok tudomására fogja hozni, hogy a kormány teljes szigorral kívánja alkalmazni a törvényt, ha a nagyipar nem igyekszik minél erőteljesebben pártolni a román elemet.

A kormányhoz közel álló körök úgy tudják, hogy ezen az értekezleten a miniszterelnök az érdekeltek értesítésére fogja adni, hogy bár a törvény szövege a külföldiek számára korlátozásról intézkedik, a valóságban a kormány az etnikailag román származású elemek érvényesülését tartja minánekkelőtt is szem előtt. Ennek megfelelően a vállalatok tartoznak a román elemeket előtérbe helyezni a belföldi kisebbségi alkalmazottakkal szemben is. Amennyiben a vállalatok nem alkalmazkodnának a kormány ezen kívánásához, úgy nemcsak a nemzeti munka védelméről szóló törvényt szigorú fogják velük szemben alkalmazni, de a kormánynak módjában lesz adminisztratív uton és más, alkotmányban és törvényesen megengedett eszközök igénybevételevel odahatni, hogy a vállalatok tisztviselői karában és vezetőségében etnikailag a román elem domináljon.

Az új közigazgatási törvény érdekes újításai

Minden három évben újra választják a községi és megyei tanácsosok felét

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új közigazgatási törvénytervezet néhány érdekes újítást tartalmaz. Mint ismeretes, a multban számos visszaélést követtek el, a jelölő listák letétele körül. Az új törvényjavaslat ezzel kapcsolatban a következőket írja elő:

A jelölő listákat két példányban legkésőbb nyolc nappal a választás időpontja előtt maguk a jelöltek nyújtják be. Az összes egyazon listán szereplő jelöltek kötelesek egyszerre megjelenni az illetékes törvényszék elnöke előtt, a megyei és vá-

rosi választásokat illetően, a nem megyeszékhely városokban pedig a járásbíró előtt. A listát egyetlen jelölt is beterjesztheti, összes jelölő társai nevében. Ebben az esetben az összes jelöltek nyilatkozatot írhatnak alá a jelöltetés elfogadásáról és ezeket a nyilatkozatokat a közjegyző hitelesíti.

Visszaélések történtek a multban a megválasztott tanácsosok beiktatása körül. Megtörtént az, hogy a tanácsot szabályszerűen megválasztották, a prefektus azonban nem volt hajlandó a beiktatást elvégezni. Az új törvényjavaslat ezzel kapso-

A SZERELMESEK VARÁZSLATOS HANGULATAHOZ HOZZATARTOZIK MINDIG ÉS MINDENÜTT AZ extase KÖLNIVIZ NORTIER TÖKÉLETES KÉSZÍTMÉNYE

latosan a következőképpen intézkedik: A prefektus tartozik tíz napon belül beiktatni a tanácsot. Amennyiben ezen az időpontra belül nem történne meg a beiktatás, bármelyik megválasztott tanácsos kérheti az illetékes törvényszéki elnököt, hogy hívja össze a megválasztott tanács alakuló ülését. Az illetékes törvényszéki elnök tartozik a kérvény vételétől számított öt napon belül összehívni a tanácsot, ebben az esetben ugyanolyan teendők elvégzése vár reá, mint a prefektusra. Elveszi a tanácsosoktól az esküt és elvégzi a beiktatással kapcsolatos összes formalitásokat.

Egy másik érdekes újítása a törvényjavaslatnak a megválasztott tanácsok folytonosságának bevezetése. Az új törvényjavaslat értelmében minden tanácsos mandátuma legalább hat évig tart. Minden három évben a tanácsosok felét újra választják. Sorshuzás utján állapítják meg az első három év eltelté után, hogy kik legyenek azok a tanácsosok, akiknek helyébe újakat kell választani. A sorshuzás a tanács nyilvános ülésén történik, az illetékes törvényszéki elnök jelenlétében. A nem megyeszékhely városokban és nagyközségekben a sorshuzásnál az illetékes járásbíró asszisztál. A sorshuzást legkésőbb 90 nappal a három évi időtartam lejártá előtt kell megtartani. A tanácsok jogszerinti tagjainak mandátuma három évig tart.

Nem kevésbé érdekes intézkedése a törvényjavaslatnak az, hogy a jövőben a volt polgármesterek és prefektusok jogszerinti tagjai az illető megyék és városok tanácsainak.

A parlamentben előreláthatólag éles vita fog kialakulni az utóbbi kérdés körül. Az ellenzék szemére veti a liberálisoknak, hogy csak most jutott eszükbe hat éves mandátumot adni a községi és megyei tanácsosoknak, amikor ők vannak hatalmon és amikor módjukban áll biztosítani azt, hogy a tanácsosok többsége különösképpen a falvakban liberális lesz.

erü élkezés
ség alapja

osi recept
ára szól, hanem a
nyhára is.

KOSZTOT
zetés alatt álló konyha

vosai előírás szerint:
ajásoknak,
ajásoknak,
tengénél és hiánynál
ajásoknak
ásoknak, stb.
és fogyókúrák.
Figyelmessé kiszolgálás.

etés Elterem
a Victoriei 39

ége a fordítás helyébe
tó életet helyezni.

nyü. Nemzedékek fognak
duc galuth"-ból, a diasz-
államnép fog kikristályo-

A vezér
a kongresszus nem ilyen
alkozni: ki megy a veze-
"A" és hányan a "B".
ártunk van, ahány betű
gresszusnak a zsidó nép
ságával kell foglalkoznia
alutban. Ha „egyesülés”
z nem időleges fegyver-
elősségérzetet jelent. Ha
alni a legközelebbi kong-
ogjátok találni a vezért,
ével, melyet neki adtak,
ni az alapot, melyre a
n felépülhet.

CZINK -nél
Cluj

yszabásu
t meg
ban

a zsidó tömegek

ai kormány több ilyen
és a hightstowni kolé-
zedetnek tekinthető.
látszik, a nagyvárosok-
zsidó rétegek produktí-
ramba és ezáltal akarja
bbi deklasszálódási fo-

menza
használjon

ászló

stlenítő
pant,

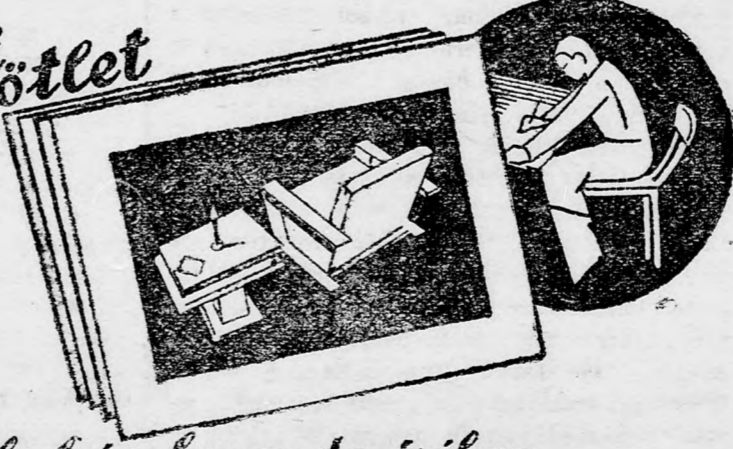
etegségekől

ásár
fiat kiállítás

édnöksége alatt.

esti.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthonot, amire mindig vágyott!

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.,

TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

של פסח! Husvétii ecetsav

Az orth. központi iroda felügye-
lete alatt gyártott husvétii 80%-os
ecetsav kizárólagos eladási helye:

Léb Fivérek Cluj

Piața M. Viteazul 8. Telefon 4-71
Érdeklődők jegyeztessék elő-
szükségletüket minél előbb, mert
csak korlátozott mennyiség kapható.

SPORT

A Haggibbor rendezésében
április 6 és 7-én lesznek az
országos asztalitenisz
bajnokságok

Ciuj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Románia 1935. évi asztaliteniszbajnokságainak megrendezésével — mint azt annak idején megírtuk — az asztalitenisz szövetség a Haggibborot bízta meg.

A Haggibbor vezetősége az országos bajnoki verseny időpontját április 6 és 7-én állapította meg és azt egyrészt a Haggibbor klubban, másrészt és egyidejűleg az unitárius gimnázium tornatermében rendezi. A bajnoki verseny feltételei és számai a következők:

- Hármas csapatverseny, nevezési díj 200 lej.
- I. oszt. férfi egyes, nevezési díj 80 lej.
- I. oszt. férfi páros, nevezési díj 120 lej.
- II. oszt. férfi egyes, nevezési díj 60 lej.
- II. oszt. férfi páros, nevezési díj 100 lej.
- III. oszt. férfi egyes, nevezési díj 50 lej.
- I. oszt. női egyes, nevezési díj 80 lej.
- I. oszt. női páros, nevezési díj 100 lej.
- I. oszt. vegyes páros, nevezési díj 120 lej.

j) Ifjúsági férfi egyes (18 éves korhatárig) nevezési díj 60 lej.

A csapatversenyt két csoportban tartják meg, a csoportgyőztesek vívják a bajnoki döntőt. A férfi egyes nyolcas döntője körmérkőzéses lesz, az összes többi számokat kieséses rendszerrel bonyolítják le.

A vidéki egyesületek játékosait a rendezőség teljes ellátásban részesíti, de kéri a részvétel melletti bejelentését, illetve a nevezéseket a következő címre küldeni: Diamantstein Ernő Ciuj, Calea Regele Ferdinand 24. szám.

Nevezési zárlat április 5 este 8 óra. A nevezési díjakat a verseny előtt egy összegben kell lefizetni. A rendezőség kéri a nevezések melletti beküldését azért is, hogy a csapatbecsítéseket idejében lehessen elvégezni.

Az egyes számok győztesei és helyezettei tisztelt díjakat, plaketteket és érmekeket kapnak. A rendezőség kéri az ország egyesületeit, hogy a közleményt meghívásnak is szíveskedjenek tekinteni.

A Makabiadara utazók figyelmébe!

Az erdélyrészi Makabi szervezet közli: értesítjük a telavivi Makabiadara utazó versenyzőket és turistákat, hogy sikeres intervenció követésében ottási bizonyítvány nem szükséges. Ami a fényképet illeti, az kell, azonban nem fontos a személyazonosság hivatalos igazolása. A telavivi elszállásolás és ellátás árai: I. oszt. 5.40 font, II. oszt. 3.60 font.

ELNÖKSÉG.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, március 17.

Bucuresti. 12: Egyházi zene. 12.30: Rádiózenekar. 13: Román zene. 18: Könnyű zene. 20.20: Román melódik gramofonon. 22: A rádiózenekar operetteje.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. 13.20: Időjelzés. 13.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 15: Hanglemezek. 16: Gazdáknek. 16.30: Jazz zenekar. — 18.30: Harsányi Zsolt csevegése. 19: Ihar Ferenc tárogatózik. 20.10: Sporteredmények. — 20.20: Vigjáték-előadás a Studióból. A tempom egere. 22.10: Hírek. 22.30: Nemzeti cserehangverseny. 23: Jazz. 1.05: Hírek.

Bécs. 23.10: Milánói zongorahármas. Berlin. 21: Rádiózenekar.

Deutschlandsender. 21.15: Enek- és zenekari verseny.

Frankfurt. 21: Hoehn Alfréd zongoraművész zongorázik, ének, hegedű.

Hilversum. 20.40: Mozart: Bastien és Bastienne, opera.

Lípsce. 21.10: Mozart: C-mol inagymise. London Reg. 2.320: Rádiózenekar Cassado csellóművész.

Oslo. 21.40: Nagy Bach-hangverseny. Riga. 20.45: Romantikus zene. Stuttgart. 21: Haendel: Ezio, opera. Toulouse. 1: Operáriák.

Tessittemények, disztorták, szendvicsek, hidek büffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Lourdru 19 szám.

KÖZGAZDASÁG

Befejezték a költségvetési
munkálatokat

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtti minisztertanácsot tartottak, amelyen Antonescu pénzügyminiszter beszámolt a költségvetés előkészítő munkálatairól, amely ma befejezést nyer.

A költségvetést négy részletben fogják a kamara elé terjeszteni, és pedig: rendes

költségvetés bevételekkel és kiadásokkal, a hadsereg ellátására vonatkozó büdzsé, amit a belső kölcsönből fedeznek, rendkívüli büdzsé, amit a belföldi kölcsön második kibocsátása útján likvidálnak és végül még egy rendkívüli költségvetés, amiből a kincstári adósságokat fizetik ki.

A fenyegető devizahiány
kérdésében értekezletet tartott a
kormány gazdasági bizottsága

Nem léptethető gyakorlatilag életbe az új export-import rendszer,
mert a Banca Nationala semmi devizái nem rendelkezik

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este a pénzügyminisztérium épületében a kormány gazdasági bizottságának tagjai Tatarescu miniszterelnök elnökletével értekezletet tartottak. Az értekezleten részt vett Antonescu Victor pénzügyminiszter, Bădulescu államtitkár s Gr. Dimitrescu, a Banca Nationala kormányzója.

Az értekezleten a deviza kérdést tanulmányozták az új export-import rendszer életbeléptetése után. Dumitrescu kormányzó ki fejtette a gazdasági bizottság előtt, hogy az új rendszernek a gyakorlatba való átültetése rendkívüli nehézségekre ütközik, miután a Banca Nationala egyáltalán nem rendelkezik devizával, főleg azon államokból, amelyekkel kilíring egyezmények vannak érvényben.

Ilymódon a Banca Nationalának szinte lehetetlenné vált kötelezettségeit teljesíteni.

A gazdasági bizottság megállapította ezenkívül azt is, hogy az új rendszer bár már öt napra életbelépett, a devizakereskedelmre föl

jogosított pénzügyintézetek még sem kaptak semmiféle utasítást a jegybanktól, az export-töröknek kibocsátandó devizák ügyében.

Tatarescu miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy a Banca Nationala részletesen ismertetni fogja a kormány gazdasági bizottsága előtt, a legközelebbi ülésen, a devizakérdés hiányosságait és akkor igyekeznek majd megoldást találni a kérdésben.

Csak a fogyasztási cikkek illetékét
és a forgalmi adót emelik

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A Tatarescu és Dimu Bratianu közötti beszélgetés eredményeképp a kormány lemond a legtöbb tervezett adóról és csak a fogyasztási cikkekre kivetett illetéket és a forgalmi adót fogják emelni. A meg nem adóztatott minimumot az eddigi 20.000 lej-ről 10.000 lejre csökkentik.

SZÍNHÁZ-FILM
MŰVÉSZET

Itt a szerelem

Csupa derű, tánc, ének és zene! Nagyszerű szöveg! Kitünő szerepek, ragyogó kiállítás! Kissé sikamlós, de nagyon mulatságos! Rendező: Ihász Aladár! Karmagy: Dr. Adorján András! Tánccok: Tebán János!

Egy nő, akinek multja van

Régen nem volt olyan mulatságos és érdekes vigjáték a színház műsorán, mint a szerdán este színpadra kerülő Egy nő, akinek multja van című ujdonság, amely már a címe után itélve is igen sokat ígér.

Nagyszerű ötletek, fordulatos cselekmény, szenzációs meglepetések sorozata vitte sikerre Budapestet is ezt a nagyszerű ujdonságot, amely szerdán, csütörtökön és pénteken este van a színház műsorán s főszerepeit Harmath Jolán, Váró Annie, Tompa Béla, Kovács György, Tóth Elek, Balázs Samu, Ihász Aladár, Nagy István, Tompa Sándor, Stoll, Ditrói játsszák. A szerda esti előadást premier bérletben tartják meg.

Vasárnap d. u. 3: NÁPOLYI KALAND. (Első olcsó helyáras előadás.)

Vasárnap d. u. 6: DENEVER. (Strauss János nagyoperettje 3-adszor.)

Vasárnap este 9: ITT A SZERELEM! (Táncos operett 2-adszor.)

Hétfő 8 $\frac{1}{2}$: ITT A SZERELEM! (3-adszor.)

Kedd 8 $\frac{1}{2}$: ITT A SZERELEM. (Operett-ujdonság 4-adszor.)

Szerda 8 $\frac{1}{2}$: EGY NŐ, AKINEK MULTJA VAN. (Ujdonság először. Premierbérlet 17. szám.)

Csütörtök 8 $\frac{1}{2}$: EGY NŐ, AKINEK MULTJA VAN.

Péntek 8 $\frac{1}{2}$: EGY NŐ, AKINEK MULTJA VAN.

Szombat 3: GYÖNGYVIRÁG. (Ifjúsági előadás olcsó helyárasokkal.)

Szombat 6: MOSOLY ORSZÁGA. (Lehár legszébb operettjének első olcsó helyáras előadása.)

Szombat 9: NEBÁNTSVIRÁG. (A klasszikus operett-ciklus 8-ik felújítása. Premierbérlet 18. szám.)

Vasárnap 3: CIGANYSZERELEM. (Olcsó helyárasokkal.)

Vasárnap 6: ITT A SZERELEM.

Vasárnap 9: NEBÁNTSVIRÁG. (2-adszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, március 17: (Matiné.) Vigözvegy. Hétfő, március 18: Zsidóné. Margareta Kroo felléptével.)

Szerda, március 20: Vigözvegy.

Péntek, március 22: Mephistofeles (Premier.)

Szombat, március 23: Zsidóné (iskolai matiné)

Vasárnap, március 24: (este) Vigözvegy.

Hétfő, március 25: Mephistofeles (másodszor.)

MUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. Váh 7. Telefon: 171.

Szombaton 6 és 9, vasárnap 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. A szerelem dala. A legnagyobb sikert elért filmsláger. Főszerepekben: Gustav Fröhlich és Renata Müller. II. A tiltott dal. Csodás zenéjű operett. Főszerepekben: José Moica és Monna Maris.

Hétfőn, kedden 6 és 9 órákor: I. A szerelem dala. Gusztav Fröhlichel, Renata Müllerrel a főszerepekben. II. A tiltott dal. Fősz.: Don José Moica és Monna Maris.

APRÓ
HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetítő az élesekörül összeköttetésekkel rendelkező Mirea Irada. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Deutsch und rumänisch sprechende intelligentes deutsches Fräulein, Jüdin wird zu 3 Kinder gesucht. Offerte auf Adresse Winkler Nándor Carei Mare einsenden.

Cluj-i cukorkagyár Regát és Bucovina részére vezérképviselőt keres. „Dulciuca”, Victoriai 99.

עשן יאהר פראקטיזירטער ארטד' שריב מיט קליינע פאמיליע זוכט פארשטען פיליכס אלס אויס-הילפ שוחט אונד אנד' משגיח אפרטעט געלד צאהלען Szober, Valea lui Mihai, Str. Avarescu 19.

Exporttörök! 12 drb. prima hizott ökrök eladó. Türkösy Cluj, Cal. Motilor 68.

Bucurestire ipari kereskedelmi cikkek képviselőt, eladását garanciával vállalom. Ábrahám, Satumare, Basarabilor 16.

Tekei bor sel pesach olcsó árban kapható Kain, Traian 44.

Zsidó fűszeres vasas segédet keresünk felvételre. Waldner Emanuel utóda, Aghires.

Eladó palesztinai házhely Haifa központjában Hádaron, esetleg építkezéshez azon társat keresek. Sternberg, Cardea, F6-uca 14 szám.

Palesztinába készülők teteledeni kaptilista csertifikáttal. Kiutazásom előtt nősnélk középkoru vallásos özvegyasszonyt vagy idősebb lányt némi hozománnyal keresek. Cim a kiadóban.

Pékiség két kemencével belvárosban kiadó. Str. Matei 5. Házmeztérnél.

Négy vagy ötszobás modern komplett lakást keresek május 1-re, esetleg november 1-re. Ajánlatok Leszámítoló Bankban adandók le.

Belvárosban 2 szobás komfortos lakást keresek. Sigmund Testvérek. Fötér 3.

Simleul-Silvaniein átvénnék vagy betársulnék jölném üzletbe „Ötvenzer” jellegre a kiadóban.

Ebédleberendezés, masszív, eladó. Délután 3-4 Biscrică 1, emelet.

Kiadó különbejáratu szépen butorozott erkélyes szoba Széchenyi-tér 39, ajtó 3.

Fogász megfelelő összeg készpénzzel rendelkezik, fogorvos társat keres, vagy esetleges bevezetett rendelést bérbe venne. Egyidejűleg keresek alkalmi berendezést megvételre. Hugó Taub dentist, Sibiu, Nouă 42.

Meyers: Grosses Konversations Lexikon Sechste Ausgabe 1908, 23 kötet.

Detail puhafüzlet azonnalra tisztviselőt keres. Ajánlatokat igények megjelölésével „Kizárólag detail gyakorlatlalt” kiadóhivatal továbbít.

Eladó Chevrolet truck 6 kerekű general javításban, 4 darab 700 literes vashordó, 1 darab száraz költőgép legmodernebb str. Dogarilor 3.

Keresek 2 elemista fiam mellé tanítót, aki chimisre is tanítana, foglalkozási idő déltől estig, str. Dogarilor 3.

Mindenesnek zsidó asszonyt vagy idősebb leányt, ki jól főz, gyermekszertető, azonnal be- léphet. Bejárónó takarít. Kálmán Timisoara, IV. str. Vacarescu 30.

Intelligens jömegjelenési festék és vegy- szakmában tökéletesen szakképzett, jó bizonyítvánnyal rendelkező detail segédet keresünk Oradeára, „Jó fizetés” jellegre kiadoba.

Keresek sógorom részére intelligens és háziasan nevelt 30 év körüli leányt. Legalább 200 ezer lejrel rendelkezők irjanak. Nyugodt otthon jellegre e lap kiadóhivatalába.

Férjhez menne butorral, kelengyével rendelkező izr. hivatalnoklány 35-40 éves ur- emberhez, kit jó álláshoz juttatna. „Komoly elhatározás” jellegre a kiadóba.

A V
Z

Tatarescu

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A Dimineața egyetlen beszállított vezető sem új párt alakításának között találvesznek a numerban.

A Curentul jeletetni fogja ma ben megüresedet melyet az április be. A kormány tárgyavá teszi, zeti parasztpárti nul érvényesítés tókra, miután a vesnek igérkeznek sen is részt vesz ban. A hivatalos lőlt Radulescu akít állítólag ma

Ha

A vaidista Pa böző nyitkozató numerus valahic A szélső jobboldal a Porunca Vremi sedéssel emlékezt A lap szerint a párt egy jelentő mozgalomhoz. A ba több mint sz kottozt be. Iovipa kutus ugyancsak V veszi a dolji vaid A vaidista Pat sulyozottabban a magára. A lap általános kisebb szemben az ismer kifejezéseivel em A lap tegnapi sz világot, amely E vallását foglalja „a kiválasztott” irónikusan a lap szervezetek befoly E egy másik va kritika tárgyavá rasztpárt vezető hel szemben tan következőket írja hogy e-őszakos kommunikációkkal sokkal megakasz azon „rekvizit” elsöbbségét bizt akik azt hiszik nemzeti érdekek tükre kell hogy meg fogják kapni ját: a közletről

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kormány profi háló útján, mleménye a nemz val van elfoglalva Tatarescu prefektusainak beszédet mondott

A vaidista Patria a közéletből való kizárással fenyegeti meg a nemzeti parasztpárt vezetőségét

Tatarescu a prefektusok értekezletén bejelentette, hogy a kormánynek elegendő ideje lesz programját végrehajtani

Bucuresti, március 16. A vaidista hívek országsszerte folytatják tagszerző akciójukat. A Dimineata kisineui jelentése szerint egyetlen beszarabiai nemzeti parasztpárti vezető sem fogja követni Vaidát az új párt alakításában. Legfeljebb az ügyvédek között találhat híveket, akik részt vesznek a numerusz klauzusz mozgalmakban.

A Curentul jelentése szerint Vaida jellemtelni fogja magát a Mehedinti megyében megüresedett szenatori mandátumra, melyet az április 20-i választáson töltenek be. A kormány a lap szerint megfontolás tárgyává teszi, hogy hagyja-e a két nemzeti parasztpárti frakciót, hogy zavartalanul érvényesítsék befolyásukat a választókra, miután a választási harc igen hevesnek ígérkezik. Vaida Sándor személyesen is részt vesz a választási propagandában. A hivatalos nemzeti parasztpárti jelölt Radulescu mehedinti volt képviselő, akit állítólag maga Maniu fog támogatni.

Hogyan ír a vaidista Patria

A vaidista Patria mai számában különböző nyilatkozatokat közöl azokról, akik a numerus valahicussal akcióhoz csatlakoznak. A szélső jobboldali antiszemita lapok, mint a Porunca Vremii és a Veghea nagy lelkesedéssel emlékeznek meg Vaida akciójáról. A lap szerint a fagarasi nemzeti parasztpárt egy jelentős frakciója csatlakozott a mozgalomhoz. A nasaudi vaidista tagozatba több mint száz fiatal intellektuel iratkozott be. Iovipale volt doljmegeyi prefektus ugyancsak Vaidához csatlakozott és átveszi a dolji vaidista frakció vezetését.

A vaidista Patria egyébként egyre hangsúlyozottabban antiszemita jelleget ölt magára. A lap óvatosan kerül minden általános kisebbség-ellenes kitétel, ezzel szemben az ismert antiszemita frazeológia kifejezéseivel emlékezik meg a zsidókról. A lap tegnapi számában tárca látott napvilágot, amely Eminescu antiszemita hitvallását foglalja magában. Mai számában a kiválasztott "nemzetéről emlékezik meg irónikusán a lap, és a nemzetközi zsidó szervezetek befolyásáról beszél.

Egy másik vastagbetűs cikkében éles kritika tárgyává teszi a lap a nemzeti parasztpárt vezetőségének a vaidista hívekkel szemben tanúsított magatartását és a következőket írja: „Azok, akik azt hiszik, hogy erőszakos eszközökkel, nevelés és kommunikációval és derüt fakasztó kizárásokkal megakaszthatják a román népet azon törekvésében, hogy a román elem elsőbbségét biztosítsa Romániában, azok, akik azt hiszik, hogy román párt nem a nemzeti érdekek, hanem idegen érdekek tükrére kell hogy legyen, ezek valamennyien meg fogják kapni a román nép szankcióját: a közletről való eliminálást.”

Amit a kormány profitál

Bucuresti, március 16. A nemzeti parasztpárt tragikus széteséséből elsősorban a kormány profitál, amely akadály nélkül halad utján, minthogy az ország közvéleménye a nemzeti parasztpárt szennációjával van elfoglalva.

Tatarescu miniszterelnök az ország prefektusainak mai értekezletén az alábbi beszédet mondotta:

„Azért jöttem el erre az értekezletre, hogy köszönetet mondjak azért a természet és becsületes közigazgatásért, amit végeznek és ami kormányzásunk első évének büszkeségét képezi. Munkájukkal segítették a kormányt konstruktív és nemzeti újjáépítési művének megvalósításában. Legádázabb ellenfeleink vitathatják törvényhozásunk elveit, vagy amit programatikusan hibáknak mondanak, de nincsen egyetlen jóhiszemű ember sem, aki kétségbe vonná gazdálkodásunk eredményességét és különösen teljes tisztességét. Mi erkölcsi erőt vezetünk be, ime ez első kormányzati és közigazgatási évünk uralgó jellege.

Most kérem Önöket, hogy növekvő bizalommal a helyzetet uraló erőnkben és

az Önök alkotóerejében folytassák ugyanolyan hittel, nagy küldetésükben és azzal a határozott meggyőződéssel, hogy semmi sem gátolhatja meg fáradozásunkat az ország és a köz érdekében végzett szolgálatunkat. Az Önök vezetője a belügyminiszter ur, munkatársai, valamint a többi miniszterek újabb utasításokkal fogják ellátni Önöket. Arról van szó, hogy betetőzzük a közigazgatás terén megkezdett munkánkat anyagi és erkölcsi téren. Én tudom, mit végeztek. Rengeteget végeztek, de még sok van hátra. Csodálatosan kezdték, elvárjuk, hogy hibátlanul fejezik be. Legyenek biztosak abban, hogy elegendő idő fog rendelkezésükre állani azon munkálatok befejezésére, amit mi kérünk Önöktől és amit az ország elvár tőlünk.”

Kondilisz szerint szó sem lehet György exkirály visszahívásáról

Lemondtak a néppárti miniszterek, reorganizálják a kormányt. Hétfőn kezdik meg a felkelők bünperének tárgyalását

Athén, március 16. A néppárti miniszterek lemondtak, hogy könnyebbé tegyék az átszervezés munkáját, majd értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy haladéktalan intézkedéseket követelnek a lázadók példás megbüntetésére.

Csaldarisz fogadta Jugoszlávia, Románia és Törökország követeit, akik üdvözölték a kormányt és a miniszterelnököt sikeréért. Langa-Rascanu román követ többek között a következőket mondta:

„Mikor Titulescu ismert kijelentéseit tette, a bomlasztó mozgalom legválságosabb pillanatában, nem volt kétsége afelett, hogy a hazafiasság fog győzedelmeskedni ebben a megpróbáltatásban. Titulescu boldog, hogy meggyőződését igazolták az események. Langa-Rascanu azután hosszabb megbeszélést folytatott Condylis tábornokkal.

Az olasz lapok közlései szerint bizonyosra vehető, hogy Kondilisz görög hadügy és Metaxas tárcanálküli miniszterek nem marad-

hatnak meg együtt a kormányban s vagy egyiknek, vagy másinak ki kell válnia.

Egyébként Kondilisz görög hadügyminiszter a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy amíg ő a helyén áll, nem lehet szó arról, hogy György exkirályt visszahívják a trónra. A kormány nem fogja követelni a felkelés megszökött résztvevőinek kiadatását. Mindannyijukat távolléttükben fogják elítélni. Kondilisz szerint a fogságba esett felkelők soraiból a hadbírósgok egyetlen esetében sem fognak halálos ítéletet hozni, mert a kormány már megmutatta erejét és erőességét s nem akar további vért ontani. Kondilisz még bejelentette, hogy a hadbírósgok hétfőn kezdik meg a tárgyalásokat a felkelők bünperében.

A kormány intézkedésére Kréta közhivatalaiból eltávolították Venizelosz arképeit s pártját feloszlatták. A legtöbb Venizelosz-párti törvényhozó a kormánypártba készül belépni.

Százötmmillió márka a német külkereskedelmi mérleg deficitje 1935 januárjában

A bojkottmozgalom aláasta a németországi áruexportot

Cluj, március 16. A német események hatása alatt az egész világon megindult német áruellenes akció mint ismeretes, rendkívül súlyos csapást mért a német áruexportra. A harmadik birodalom harmadik évében ez a bojkottmozgalom mitsem vesztett erejéből és most jutott el abba a periódusba, amikor valóban komoly veszedelem kezd jelenteni a német külkereskedelmi mérlegre. A hitlerista rezsim alatt a passzív lett kereskedelmi mérleg 2 százalékra szállította le a márka aranyfedezetét és a német gazdasági diktátorok, Schachtnek szigorú import tilalmat kellett érethelyettesítenie, hogy a két százalékos aranyfedezetet veszélyeztető devizarámlás megálljon.

A németellenes bojkott számszerű eredményei könnyen ellenőrizhetők azoknak az államoknak export-import táblázataiból, amelyek azelőtt a német áru legnagyobb felvevő piacai voltak. Így elsősorban az Egyesült Államok külkereskedelmi mérlege tanulságos ebből a szempontból. Amerika 1929-ben 48000 hl. sört hozott be Németországból; a sörimport 1933-ban már csak 27000 hl.-t tett ki, tehát az amerikai piac mintegy 70 százalékkal kevesebb német sört vett fel a bojkott első évében, mint

azelőtt. Hasonló számok világlanak ki a Belgiumba irányuló német áruknál is. Belgium is jelentékeny piac volt Németország számára. 1933-ban Belgium 2473 millió frank értékű árut importált Németországból, a szám 1934-ben 2002 millióra csökkent, tehát Belgium felé is 20 százalékos esést mutatott a német import.

Franciaországba, minden politikai antagonizmus ellenére 3613 millió frank értékű árut vitt be Németország. 1933-ban az import 3044 millió frankra esett vissza, 1934 első 10 hónapjában már csak 1870 millió frankot tett ki, a csökkenés tehát 1932-vel szemben 50 százalékos.

Jelentékenyen csökkent a német bevétel Svájc, Jugoszlávia és Hollandiába is. Jugoszlávia 1933-ban 53.3 millió márka árut vásárolt Németországban, 1933-ban azonban ez a szám már 33.8 millióra, 1934-ben 31.2 millióra esett vissza. Hollandiában 1933-ban a német bevétel 378 millió forint volt, 1934-ben csak 296 millió forint.

Ijesztő méreteket öltött a kereskedelmi mérleg deficitje 1935 első hónapjaiban. Így januárban a német árukvitel 15 százalékkal esett az előző hónapival szemben és alig 299 milliót tett ki, a Hitler rezsim óta a legalacsonyabb számot. Ugyanakkor az

A mi tanácsunk!

Minden árut

szaküzletben

vásároljon.

Kárptos anyagokat is!

Boskovics Testvérek

kárptoskellék szaküzlete

Cluj, Str. Regina Maria 15. szám.

import 409 millió márka volt, tehát Németország az év első hónapjában 105 millió deficittel zárta kereskedelmi mérlegét. A bojkott különösképpen a gyógyszerkezelés érződik, ugyanis az amerikai, angolai, franciaországi zsidó orvosok (ezt a romániaiaknak is figyelmébe ajánljuk) lehetőleg nem irnak elő német gyógyszert.

A Frankfurter Zeitung legutóbbi, a kereskedelmi mérleg deficitjére vonatkozó cikkében aggodalmasnak találja a helyzetet és a kérdés komoly megvizsgálását tanácsolja szükségesnek.

Külföldi zsidó körökben továbbra is rendületlenül hirdetik a náciellenes bojkottot és meg vannak róla győződve, hogy ez az egyetlen komoly lehetőség a rezsim zsidóellenességeinek és embertelenségeinek megakadályozására.

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógynövényt fedezett fel egy tudós, amelynek kivonata 10-15 éves gyomor-, bél- és epebajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert e gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg s általában egész emberi szervezetben a sejtélet újjáéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgörcsöket, gyomorégést, felfúvódást, szívtájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bífekélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, melyeket diagnosztikálni sem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár Ernő bucaresti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ára 103 lej, vidékre utánvétellel is küldi. 20 lej költség felszámításával.

— Felfázadt a kínai kormánysszervelet egy része Kang Wei kerületben. Londonból jelentik: Sanghái lapok közlései szerint Kang Wei kerületben a kormánysszervelet egy része felfázadt. A fékezhetetlen katonák rabolnak, gyújtogatnak. Megostromoltak egy letartóztatási intézetet is s kiszabadítottak háromszáz fegyencet. A központi kormány karhatalmat vezényelt a kerületbe a zendülők ellen.

— Az ausztriai zsidó egyetemi hallgatók szövetsége a zsidó világtalálkozókat és a héber egyetemért. Bécsből jelentik: A napokban zajlott a Bécsben az ausztriai zsidó egyetemi hallgatók szövetségének évi konferenciája, melynek megnyitóján tisztelettel többek között dr. Feuchtwang bécsi főbíró, Robert Stryker műszaki tanácsos, Frankfurter professzor stb. szólaltak fel. A konferencia elhatározta, hogy az ausztriai zsidó diákság magáévá teszi a zsidó világtalálkozókat ügyét és részt vesz a kongresszus választásokon. Elhatározták továbbá, hogy akciót indítanak a jeruzsálemi héber egyetem kibővítéséért.

Irógép és tollak

javítását szakemberien végezzük. Sokszorosított ácsokat izléses kivitelben készítünk.

FEHÉR

Írógép és tollak vállalat Str. Reg. Maria 15. Telefon: 11-09.

PRO...
eredményteljesen...
Ferdinand

eredményteljesen...
Ferdinand

nisch sprechende in...
Offerte auf Adresse...
Mare einsenden.

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

Regát és Bucovina ré...
keres. „Dulciuca”, Vic...

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Eszter könyve

Purim a vidámság és ujjongó jókedv napja, de lehet fölötté elmélkedni is. Zsidó vonás különben, hogy minden népi jelenséget, minden eseményt és hozzáfűződő hagyományt minden törvényre kijegyzesdett népszokást elmélkedés meg szoktuk hányni-vetni, magyarázatjuk, összehasonlítjuk és ráalkalmazzuk mai viszonyokra.

Purim ünnepe talán az egyetlen, amely nem kapcsolódik bele a zsidó nép nemzeti életébe és abba a fejlődésbe, amely odamutat a zsidó lélek szabadsága és kibomlására. Purim napjának előzményei a gálutban történtek: gáluti jelenségekkel, gáluti félelmekkel, gálutbeli felocsudással és főleg gáluti típusokkal. Purim az az évforduló, amely megmondja nekünk: látsatok csak milyenek vagytok, amikor a széjjelszóródottság keserű kenyerén éltek és milyenek lehetnétek ha ugyanilyen körülmények között nemes tüzek égének lelketekben és nemcsak a gyomor kívánságai, nemcsak a fizikai kényelmek és örömeik vonnák be ócsó zománcok életetek fonatát. Életnek, amelynek többlet és különben kell lennie élelmek feloldozó üzeménél.

Eszter könyve gálutbeli típusokat mutat az azal az erőteljes plaszticitással, amivel csak kiváltságos tehetségű krónikás tud felvázolni emberi karaktereket és írásban rögzíteni emberi sorsokat.

Itt van mindig a legjellemzőbb típus, Charbona, Ahasvér király háremének egyik főnője. Származásra zsidó, aki hivatali kapott, bizonyára hatalommal és befolyással, amit azonban nem használt ki népe javára, hanem kirívó típusa lett azoknak a gálutbelieknek, akikbe a jobb pozíció csak beleérti azt a lelki szűrkéséget, ami odaáll egy igaz lélek napvilága elé. Charbona. Ugy hangzik, mint „Chorban”, ami jelenti a leromlottágot és azt az életszárságot, amit a zsidó nép sorában a gálut teremtett ki.

Charbona udvaronc volt. Az az ember, aki csak abban a pillanatban ismerte fel, hogy Mordechaj jót tesz a királlyal, amikor Haman feje fölött már minden biztonsággal és minden kétséget kizárólag összecsaptak a hullámok. Abban az esetben, ha Eszter kívánsága nem teljesül, Charbona lett volna az, aki odafutott volna a királyhoz és követele volna Eljáhú proféta lemdületével Mordechaj megbüntetését. Hogyne! Egy ember, olyan nép fia, akinek nincsen országa, aki csak a hatalmasok kegyelméből élhet, honnan veszi magának a látorságot, átnezi egy embernek a fején, aki gonosz és hitvány, aki érdemtelenség arra, hogy az állam egyik vezetőpozícióját töltsen be, de mégis ott van ebben a pozícióban. Ott van és az ilyen kötelessége a zsidónak tisztelni. Bizonyára így beszélt volna, ha a sors másként fordul. Így azonban, hogy Mordechaj kerekedett felül, üdvöltve követele Haman és társai kiűzését. Nagyon találóan jegyzi meg egy midras: „Milyen különös, hogy ennek a természetlen eunuchnak annyi uddá vagyon!”

Minden generációban akadnak ilyenek: a gerinctelenség, a semmitmondás, a muló hatalomhoz kapaszkodás puhányai. Lelküket egyetlen kérdés izgatja, valahányszor válságos helyzetbe kerülnek. Ez a kérdés: „Miért éppen én?” Miért éppen én legyek az, aki otsoálljak és kitárgyam a mellemet másoké? Miért éppen én legyek az, aki saját előnyeim, saját pozícióm kockáztatásával szót emeljek testvéreimért. Miért éppen én? — ez a jel-szava és ilyenek nagy-nagyszámban élnek közöttünk. Vajjon ha Charbona azokban a sorsdöntő napokban nem teszi fel a kérdést, hanem szembeszegül akarata Haman akaratával és erőteljesen és önérettel kérdezi meg a királytól, méltó-e egy nagy birodalom irányítójához, hogy egy nemzet sorsa attól függjön, vajjon az egyik ember illó tiszteltet viseltetik-e a másik iránt még akkor is, ha ez a másik a királyhoz olyan közel áll, mint Haman — vajjon akkor nem fordultak volna a dolgok másképpen?

Es egy másik kirívó típus: az antiszemita. Ezáltal az antiszemita nem népgyűlések potentátja volt, hanem a király után az uralmat gyakorló legelsője. A Talmud azt mondja, hogy az Eszter könyvében előforduló Memuchan azonos Hamannal. És mit jelent ez a szó: Memuchan? A szó jelenti azt az embert, aki mindenre kész és akinek cselekvését nem a meggyőződés irányítja, akiből nemcsak az emberiség hiányzik, hanem

minden magasabbrendűség, akinek pogromok rendezésére elég indok egy megtagadott köszönés.

Vele szemben áll Mordechaj alakja. Gerinces típusa a zsidó népek, amely nemcsak Charbonát teremt ki, de Mózeseket és Makabi Judákat is. Az okos, jószágos és erélyes zsidók nemesi utódja ő, aki a megmenekülés felszabadultságában nem adja át magát a gondtalanság kényelmének, hanem szót „összegyűjteni mindazokat a zsidókat, akik Susánban élnek” s megszervezi őket az ellenállásra. Aki akarja, hogy ne a természetlen, puhány eunuchnak legyenek utódai, hanem a gerincesnek, az igaz férfinek és a becsületesnek. Aki akarja, hogy ne udvari intrikák döntsék el a zsidók sorsát, hanem maga a nép az ő szerveztségében, az ő akaratával,

bátorságával, ha kell izmaival, ha kell leki erővel.

Es ott áll előttünk Eszter királynő ragyogó alakja, a zsidó nő mindenkori példaképe. A zsidó asszony, akit nem a női becsű, hanem népe megváltásának eszméje vezet tetteiben. Sohasem magát, hanem mindig népe ügyét szolgálja és nagy bátorságával, bölcsességével és odaadó kitartással meg is menti a zsidó közösséget a fenyegető veszélytől. Nem tudta elképzelni a pompa, a fény, mely feléje sugárzott a királyi palotában és a legnagyobb fényt és a legnagyobb pompát is tulagyogta szemében szegény, üldözött népnek fájdalma és hite.

Ime típusokat mutat Eszter könyve. De egyben egy kedves tanulságot ad az azzal, amikor mondja: „Azért Charbonát is említ-sük meg szívesen”. Purim napjának ugyanis olyan vidámság, olyan ujjongásnak kell lennie, hogy abban az önfeladtságban a Charbonáról is szívesen lehet megemlékezni.

Hogyan ünneplik a Purimot Erec Izraelben?

A palesztinai jisiv érdekességét képezik a kaukázusi zsidók, akik borsüvegben, kardosan járnak, oroszul beszélnek s nagyon változatosak. Egész éven át úgy járnak-kelnek, mintha a Kaukázus dermeteg szelei járnának arcukon; Purim előtt azonban megváltoznak. Eszter bójtje napján minden háziasszony tuskót szed elő, ügyesen megsabdálja, hogy emberformája legyen. E figurát a szoba közepére helyezik. Este a férj templomból hazajövet csodálkozva áll meg s kérdezi: Ki ez a „merzavec”, aki a földön terpeszkedik.

Hát nem ismered? Hiszen az Hamán, aki ki akarta irtani a zsidókat! Ez információ után a ház népe dühbe gurul, nekiesik az „utálatosnak” és súlyos bántalmakkal illetik, a végén kicipelik az udvarra és ott elégetik. Ezután az egész szomszédosság egybegyűl és kezdődik a lakóna. Igazi, hamisítatlan spirítuszi isznak kaukázusi testvéreink, orosz és georgiai nyelven purmi nótákat énekelnek és a mulatságnak se vége, se hossza.

Egészen másképp festenek a jemeni zsidók. Ellentétben a kaukázusiakkal, vézna, alacsony emberek s hosszú pajeszt viselnek. Míg a kaukázusiak tanulatlanok, a jemenitáknál mindenki jártas a Tórában s Talmudban. A Megilla tartalma, Haman, Mordechaj s Eszter meséje éppúgy hat rájuk, mint a mi ifjuságunkra Wallace detektívregényei. Délelőtt a nyitl uccán ünneplik meg a jemeniek a purimot. Hetekkel előbb készülnek erre az ünneplésre. Az egész purimi drámát adják elő; Ahasveroson, Eszteren, Mordechajon s Hamanon kívül nagyszámu melleszereplő is fellép. Előadás közben táncok és sófártülkölés közben bejárják az egész várost.

Jeruzsálem és Tel-Aviv modern zsidói az ő módjukon ünneplik meg a purimot. Eszter királynőt választanak purim két napjára és álarcosbálokat rendeznek, az álarcosok az általános kritikát fejezik ki; Jabotinszkijt s híveit, mint Rebbeit alakítják, körülötte pedig strámlis chaszidok. Az angol kormány, a palesztinai közigazgatás, a cionista exekutív és a Jewish Agency sem hordják el szárazon az irhájukat.

A chaszidoknál, akik Kelet-Európából jöttek ide, a hagyományos mulatság a Rebbe

WIZO-HIREK

Huedinon megalakult a Wizo. Léb Miksáné, a cuji Wizo alelnökének kezdeményezésére március 10-én sikerült megalakítani a huedini Wizo-csoportot. Az alakuló ülés Léb Béláné lakásán zajlott le nagyszámu hölgy-közönség részvételével. A háziasszonyi keretben, meleg szavakkal üdvözölte a cuji vendégeket: Léb Miksánét, Salamon Jakabné és Weinberger Nándornét. Ezután Léb Miksáné intézett munkára lelkesítő beszédet a hölgyekhez, rámutatván a Wizo-munka jelentőségére és lényegére. Salamon Jakabné palesztinai impresszióiról tartott színes, eleven

asztalnál játszódik le. A legfőbb szerepet ilyenkor a „badchen” játssza, aki mindenféle tréfákkal, pózban, versben, énekekkel s táncos mulattatja a közönséget. E napon a legnagyobb szabadság uralkodik a Rebbe körül; Purim-rebber választanak, aki Tórárt mond, imádkozik, áldást osztogat s mindenben utánozza az igazi Rebbeit. Érdekes adomák maradtak fenn e mulatságokról, melyek Susan Purimkor is tartanak.

A worki chaszidok Purimra egy Slojme Prager nevű agyafutó társukat választották meg Purimrebbenek.

Miután leültek az asztalra, odamegy R. Bünom, az igazi rebbe és megkérdi: „Rebbe, kenne Sie lernen?” „Ha én nem érteném a Talmudot, akkor egész éven át felcsapnék rebbenek, nemcsak Purimkor!” Ezt felelte Slojme Prager.

A szadagorai híres rabbik, Rabbi Izrael asztalnál történt a következő eset: Mulatozás közben bevonul Joszele Zsopp, a híres badchea, mint Ahasveros király, koronával a fején s nagy kísérettel. A rebbe a legmélyebb hódolattal fogadta a nagy vendéget. Mindenféle mókás beszéd után a rebbe arca elkomorodott, háta meggöngyölt és alázatosan Ahasveros király felé fordult:

— Uram királyom, légy kegyes és töröld el az összes kivételes törvényeket a zsidók ellen!

Ahasveros király azonban borgözös állapota dacára is hajthatatlan maradt. A rebbe vitakozni kezdett, a király konok-ságán minden megtört. Ekkor a rebbe nagyot sóhajtott s mondá:

— Kár, kár. Itt volt a „kedvező idő” és nem használtuk ki.

Másnap megkérdezték Zsoppot józan állapotban, miért ellenkezett a rebbeval? A kérdezett szomorúan válaszolt:

— Nem tehetek róla, egy belső sugallat dolgozott bennem, akaratom megbémult s nem bírtam igent mondani a rebbenek.

Érdekes, hogy a chaszidoknál Purimkor a versek, előadások és énekek szövege orosz, német és lengyel vagy jiddissel van keverve; a legfeljettebb német bor- és virágdalok kerülnek napfényre. Ugyátszik a zsidó purimkor álarcot vesz magára, hogy gójnak lássék.

beszámolót, utalva a Wizo palesztinai tejesítményeire. Végül Weinberger Nándorné tartotta meg expozéját a Wizo-mozgalom céljáról és feladatairól. Ezután a tisztikar megválasztására került sor, mely a következőképpen alakult meg: Elnök Judovits Kálmáné, ügyvezető Léb Béláné, alelnökök Havas Manóé és Frankovics Jakabné, pénztárnok Reisz Ignácé, titkár Fischer Klári, elnök Goldberger Ödöné.

A reteagi Wizo-csoport Stein Abrahámnál teaesztét rendezett. Az est keretén belül Adler Samuné tartott előadást. A rendezvény egy erkölcsileg, mint anyagilag nagyon szép sikertel végződött.

Az auidi Wizo-csoport Noel Ferenc KH-gelegátus közreműködésével naggyűlést tartott, melyen a Wizo hölgyeken kívül az összes testületek és négyletek tagjai is megjelentek. A betegség miatt távollevő Weisz Endréné elnök helyett Berkovits Béláné, a Wizo társelnöke üdvözölte az előadót, majd Noel Ferenc tartotta meg előadását A zsidó nő nemzeti feladatairól. A zsidó nő mindig megtalálta a maga szerepét a zsidónép történelmében — mondotta. — A legutóbbi időben a filantropia volt az a terület, melyen a zsidó nő megtalálta a maga munkakészégének lehetőségeit. A zsidó népi reneszánsz azonban messzebbmenő követelményeket állított a zsidó asszony elé is. A Wizo az a szervezet, melynek sikerült munkakészégét az országépítés szolgálatába állítani. A lányfarmok, a kitűnően felszerelt kórházak és a gyermeknevelés, mind a Wizo sikeres munkásságának igazolói. Berkovits László, a Wizo titkára köszöntö meg Noel Ferenc előadását és azon reményének adott kifejezést, hogy az auidi Wizo-munka javára fog válni. Majd a gyűlés érdekében a legszorosabb kapcsolatot fogja fenntartani a Wizo a cionista helyi csoporttal és minden két héten előadásokkal egybekötött teát fognak rendezni. E cél érdekében négytagú kulturális bizottságot választottak dr. Hager Samuné, Fenichel Endréné, Róth Arnoldné és dr. Schpira mérnöké személyében. A kulturális bizottság összetétele garancia arra, hogy a Wizo tervezett programját realizálni is fogja.

Epstein Sári esküvője. Pényes keretek között tartotta esküvőjét folyó hó 5-én Oradea Epstein Sári, Epstein Samuné, a Wizo agilis vezetőségi tagjának leánya, Lengyel Imrével. Igazi szép zsidó esküvő volt, ahol a bájos koszorúséányok két-félek színekbe voltak öltözve és minden vonalon kidomborított a család cionista tradíciója. A városi Wizo-hölgyek ajándéka négy olajfa az ifjú párnak, azonkívül gyűjtés indult meg szép eredménnyel egy aranykőnyvi bevezetésre.

Az albaiuliai Wizo-csoport március 6-án tartotta meg előadással egybekötött gyűlést. Hermann Izsóné Saul Csernochovskij irodalmi működéséről tartott értékes előadást és a költő néhány versét szavalta el. A gyűlésen még a KKL-munka és a KH-jegyzések fokozását, továbbá egy purimalközi beindítást határozták el.

A narbonnei purim

R. Méir b. Izsák narbonnei rabbi beszélt el az eseményt Izsák Alfasznak „Megillah” traktusához írt kommentárjaival kapcsolatban: A défrancaországi Narbonneban a zsidók, kik külön városnegyedben laktak, 1236-ban adar 21-én nagy veszedelem fenyegette.

Ugyanígy egy alkalommal egy zsidó és egy keresztény halász között civódás támadt. A szóváltást csakhamar tettelegesség követte, miközben a zsidó halász súlyosan megsebesítette a halászmestert, aki belehalt a sebébe. Ez pedig elég ok volt arra, hogy a keresztény lakosság bosszúért kiáltson a kiontól vérért és azt a zsidóktól kérje számon. Az elkeseredett tömeg elsősorban rabbi Méir házat támadta meg és azt földig rombolta. Könyvtárát feldúlták, a könyveket zsákmányul magukkal hurcolták.

De amint az isteni Gondviselés nem hagyta el őseinket sohasem és amint Ahasveros idejében a susánbeli zsidó férfi, Mordechaj bölcsessége lett tetvéreinek megmentője, úgy ebben az időben is a végveszedelem szélén álló narbonnei zsidóknak is támadt egy csodás megmentőjük Don Aymeric narbonnei kormányzó személyében. Ugyanis abban a pillanatban, amelyben a vértiss tömeg rá akart rohanni a zsidó városnegyedre, hogy azt kifossa és hogy a narbonnei zsidókat is, mint egykor a perzsa zsidókat, „ifjakat és öregeket, gyermekeket és asszonyokat”, egyetlen egy napon, azaz Adar hó 21-én leölje, megjelent Don Aymeric a narbonnei törvényhatóság élén, hogy védelembe vegye a zsidókat. A tömegeket csakhamar szétszórta, a rendet, az élet- és vagyonbiztonságot helyreállították, a zsákmányt pedig visszaszolgáltatták tulajdonosainak. R. Méir b. Izsák is csakhamar visszanyerte elrabolt könyveit. És a narbonnei zsidók felett is feltündökölt az öröm, a vígság, a boldogság napsugara. R. Méir b. Izsák pedig egyik tanulmányának lapszámlára feljegyezte az eseményt és elnevezte narbonnei purimnak.

Ha édes, a

footb

vásároljon

— Genf városa a régi védelem városát iratott intéz védelmi bizottságot az iránt, hogy hely nem élvez-e védelem terén adta, hogy a város tesz kivételt aak a törvény al

— Véres össze- csatában a csendő Prágából jelentik a lengyel határ csoport kövekket sejtett ki a cset akartak tartoztat fegyvert használt Azt nem tudni, k ak-e áldozatok.

— Aktiv a cs marleg. Prágából szlovák külkeres esekoronával alk mi 415 millió cse

— Kedden éjsz lesz Berlinben. B szaka 22—24 órá korlat lesz Berli kapcsolásával.

— Krónikus gyomorfájás, savf edtség, stb.) me

— Akut gyom ként 2—2 szem 8 (hányás, görcs, lá szüntet. Biztos beföldi és külföld 15 szemet tart 50 szemet tart Kapható a gyógy képviseletnél: „S Oradea, Str. I. C.

— Rövid hírek post értesítése emelkedett a márt jet hosszu eszter az egyházi jelleg moszkvai filhar Bach: Máté pass A szími törvény ből jövet Lausann fejezte ki az ott kiskoru király el hipok király len meg. A kiskoru a svájci nevelőint nap került ki a királyné emlékirat ok elismerőleg is iratairól. — Szer gármestere, aki íban tartózkodik Schmitz polgárm rivást. — A Kazuhant egy repül egy súlyosan me lenül menekült n eltörte.

250.000 lejt ny Bucurestiben az tedik játékciklus deklodás előzte minden városába a huzás foglalk Már pnteken de rencés hír, hogy jegyét, illetve a nyereneménnyel az kollekturájából. Economia üzlet tömegek lepték ahova a huzás a fűgesszve a ny irigykedve talál mélyét, aki kéts megnyerte a Amint a mult já va, az Economia főelárusított közé

HIREK

Ha édes, aromás narancsot akar enni, csakis

football márkást

vásároljon. Mindenütt kapható.

Genf városa sem kap kivételes elbánást a légi védelem terén. Bernből jelentik: Genf városa iratot intézett a svájci szövetségi légi védelmi bizottsághoz, amelyben kérdést intézett arról, hogy mint népszövetségi székely nem élvez-e különleges helyzetet a légi védelem terén. A bizottság azt a választ adta, hogy a svájci törvény egyik várossal sem tesz kivételt s így Genf-re is vonatkoznak a törvény általános jellegű intézkedései.

Véres összecsapás egy csehszlovákiai faluban a csendőrök és parasztok között. Prágából jelentik: Certizne szlovák faluban, a lengyel határ mellett, 200 parasztból álló csoport kövekkel és fegyverekkel ellenállást mutatott a csendőrökkel szemben, akik le akarták tartóztatni egy falubelít. A csendőrök meggyvert használtak. Öt csendőr megsebesült. Azt nem tudni, hogy a falusiak között vannak-e áldozatok.

Aktív a csehszlovák külkereskedelmi mérleg. Prágából jelentik: Februárban a csehszlovák külkereskedelmi mérleg 104 millió csehszlovák koronával aktív. A kivétel 519, a behozatal 415 millió csehszlovák korona volt.

Kedden éjszaka légi védelmi gyakorlat lesz Berlinben. Berlinből jelentik: Kedden éjszaka 22-24 órák között légi védelmi gyakorlat lesz Berlinben a világítás teljes lekapcsolásával.

Krónikus gyomorbetegség (gyomorégés, gyomorfájás, savanyu felbőgös, görcs, puffadás, stb.) meggyógyítja a Salvációt.

Akut gyomorrontás ellen vegyen órák-ként 2-2 szem Salvációt pasztillát a tünetek (hányás, görcs, láz, bevont nyelvt, stb.) megszüntéig. Biztos és gyors gyógyulás, 2000 belföldi és külföldi orvos elismerő véleménye. 15 szemet tartalmazó kis tubus Lei 50. 50 szemet tartalmazó üveg Lei 150. Kapható a gyógyszerárakban és a romániai képviselőnél: „Szent István” gyógyszerár Oradea, Str. I. C. Bratianu 60.

Rövid hírek mindenünne. A Reichspost értesítése szerint Bécsben 40 ezere meglekedett a nátházások száma. — A szovjet hosszú esztendő után most engedélyezi az egyházi jellegű zenedarabok előadását. A moszkvai filharmónikus zenekar előadta Bach: Máté passzióját és H-moll miséjét. — A számi törvényhozás kiadottsága Londonból jövet Lausanneba érkezett, ahol hódolatát fejezte ki az ott nevelkedő Ananda Mehidél kiskorú király előtt, akit nemrég Prajadhik király lemondása után választottak meg. A kiskorú király még két évig maradt a svájci nevelőintézetben. — Londonban tegnap került ki a könyvpiacon Mária román királyné emlékiratainak utolsó kötete. A lapok elismerőleg írtak az anyakirályné emlékiratairól. — Szendi Károly, Budapest főpolgármestere, aki jelenleg az osztrák fővárosban tartózkodik, meghívta Budapestre Schmitz polgármestert, aki elfogadta a meghívást. — A Kairó-Jeruzsálem vonalon lezuhant egy repülőgép. Két utasa meghalt, egy súlyosan megsebesült, míg kettő sértetlenül menekült meg. A pilóta mindkét lábát eltörte.

250.000 lejt nyertek 200 lejjel. Tegnap volt Bucarestben az Állami Osztályosjáték hetedik játékciklusának első húzása. Óriási érdeklődés előzte meg a húzást. Az ország minden városában két napon keresztül csak a húzás foglalkoztatta a nagy tömegeket. Már pénteken délután elterjedt Clujon a szerencsés hír, hogy kihúzták valakinek a sorsjegyet, illetve a mellékszámát 250 ezer lejes nyeresémmel az Economia (Piata Unirii 23) kollekturájából. Pillanatok alatt megtelt az Economia üzlethelyisége, azonkívül óriási tömegek lepték el az Economia kirkatát, ahova a húzás után 10 perccel már ki volt függesztve a nyert számok listája. Mindenki irigylkedve találgatta a szerencsés nyerő szeméjét, aki kétszáz lejjel teljes egészében megnyerte a 250 ezer lejes nyeresémmel. Amint a múlt játékokban is lett bizonyítva, az Economia a legszerencsésebb sorsjegy főelárusítók közé tartozik.

Eljött az ideje

HOGY BEVEZESSE A TELEFONT

Egy

hónapon keresztül nem kell felszerelési illetéket fizetni, az előfizetési díjat pedig HAVI RÉSZLETEKBE is lehet fizetni.

- Ha egy havi előfizetési díjat lefizet, azonnal megkapja a telefont irodájában, lakásán, vagy üzletében.
- Ez a rendkívüli kedvezmény emlékeztető dátum lesz az üzletek reaktiválásában, az érintkezés kényelmének és gyorsaságának a növelésében.
- Minden érdeke megkívánja a telefont. Használja ki a most nyújtott rendkívüli előnyöket!

Fizessen elő a telefonra!

A svájci hatóságok az antiszemitizmus ellen. Zürichből jelentik: Dr Henne, a fasiszta antiszemita „nemzeti front” vezére, akit az elmúlt évben rendezett antiszemita tüntetések kapcsán letartóztattak Zürichben, utólagosan panaszt emelt a hatóságok ellen letartóztatásáért. A panaszt a zürichi kerületi tanácsoshoz nyújtotta be. A tanács a napokban foglalkozott dr Henne panaszával és azt elutasította. Az indokolásban a tanács kifejti, hogy a közrend megbontásáért dr Henne nem csak mint értelmi szerző, hanem mint a tüntetések aktív résztvevője és felelős. Miután a „nemzeti front” állandóan rendbontásokat lát és gyűlöletet szít, a hatóságok kötelessége a mozgalom vezetői ellen eljárni.

A vér felfrissítése céljából — kiváltképp középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Világszerte rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomor-emésztést, fokozza a anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatta az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életet teremt.

Kétezernyolcszázhatvanöt millió pengő volt Magyarország nemzeti jövedelme a múlt évben. Budapestről jelentik: Az elmúlt év nemzeti jövedelmét 2812 millió pengőre becsülik, szemben az 1933-as 2449 millió pengős eredményével. Az utolsó konjunktúrális év nemzeti jövedelme még 4200 millió pengő volt. Az elmúlt évi jövedelemből a földművelés, állattenyésztés és halgazdaságokra esik 873 millió pengő (1933-ban 866), bányákra és kohókra 75 millió pengő (1933: 42), az ipar más ágaira 1014 millió pengő (1933-ban 826), a kisiparra 435 millió pengő (1933: 362), kereskedelemre és közlekedésre 416 millió pengő (1933: 352). A mezőgazdaságban az áremelkedés pótolta a mennyiségileg kisebb aratási eredményeket.

Haggibbor teadélután. A Haggibbor Sportegyesület szokásos rendezvényei során ma tartja kéthetenként ismétlődő teadélutánját a Palace-ban. A teadélután sikerét az egyesület nagyszámú lelkes fiatal gárdája garantálja. A zenét kitűnő jazz zenekar szolgálja. A teadélután keretében pompás műsor.

Eljegyzés. Rosmann Ibolyka Fagét és Taut Hugó dentist Sibiu jegyesek. (Mindenki külön értesítés helyett.)

Ma este: zsidó diákok irodalmi estje a Salom Klubban. A Zsidó Diáksegélyező kulturbizottsága nagyszabású zsidó irodalmi estet rendez a Salom Klub helyiségében. Az irodalmi est keretében Salomon Ernő, a Brassói Lapok munkatársa saját verseit olvassa fel, valamint egy részletét mutatja be a saját alatt lévő menzaregényének. Brassai Viktor és Fekete Ferenc saját verseiket Szobotka András novelláját olvassa fel. Cseh Gyula színes előadásban ismerteti a franciaországi zsidóság életét. Adler Hubert szemelvényeket olvas fel újhéber költők verseiből, saját fordításában. Az irodalmi estet dr Hamburg József előadása vezeti be.

A zsidó emigránsok tragikus sorsa. Párizsból jelentik: A Párizsban megjelent „Cahiers Juifs” legutóbbi számában Maxime Piha megrögzött képet fest a zsidó emigránsok helyzetéről. Többek között a következőket írja: „Hontalan zsidókról van szó, akik az orosz polgárháború ijedelmétől menekültek, zsidókról, akiket a barna náci bandák üztek el és olyanokról, akik a középeurópai átalakulások áldozatai. Nem lehet őket hazájukba visszatoloncolni: nincs hazájuk. Egyszerűen egyik határtól a másikig toloncolják őket. Ha Franciaországba kerülnek, parancsot kapnak, hogy 48 órán belül a határon legyenek. Belgiumba mennek, hol néhány napot tölthetnek. Innen is tovább lökik őket, Luxemburgba mennek, ahonnan szintén tovább üzik őket. Visszakerülnek Franciaországba és a toloncolásnak ez a körforgása újra kezdődik. Seholsem verhetnek gyökeret, mindenütt kivetik őket. És az örök zsidó kérdi szerencsésebb testvéreit és a népeket: meddig még?”

Beszüntette működését a cluji népjóléti hivatal

A dolgozó munkások május egyig mégis beszovalgatják a köteles munkanélküli segélyeket

Cluj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a városnál működő munkanélküli segélyezésére alakult bizottság tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy március 15-től kezdődően beszüntetik a segélyeket. A segélyeket kiosztó népjóléti hivatal Cogalniceanu ucai helyiségére még a tegnapi nap folyamán felkerült egy tábla, amely értesíti a munkanélkülieket, hogy beszüntették a segélyek kiosztását. A hivatal előtt tegnap ennek ellenére nagyszámú munkanélküli gyűlt egybe, akik még egyre remélték, hogy részesüljenek az eddigi segélyekben. A város ugyanis a tél folyamán január és február 15-én osztott ki segélyeket és azt remélték, hogy most is a hónap közepén kerül sor a természetbeni segélyekre. A népjóléti hivatal ajtaja azonban egész délelőtt nem nyit ki a munkanélkülieknek, annak ellenére, hogy néhány tisztviselő a hivatalában tartózkodott.

A népjóléti hivatal vezetője, dr. Nedeu azt a felvilágosítást adta kérdésünkre, hogy a munkanélküli segélyeket pénzhány miatt volt kénytelen beszüntetni a város. A segélyalapnak egy részét a város adta, míg a gyárak miniszteri rendeletre szintén hozzájárultak a segélyalaphoz, amelyet a munkások fizetéséből vontak le. A segélyező hivatal március 15-től már be is szüntette működését azon a címen, hogy nincs meg a szükséges pénz, ezzel szemben úgy értesítettük, hogy a gyárak a miniszteri rendelet értelmében egészen május 15-ig kötelesek levonni a segélyt a munkások fizetéséből.

NYILTÉR *)

Felhívás a Cur Salom parcella tulajdonosokhoz

A Cur Salom ügyével kapcsolatosan elterjedt zavaros és aggasztó híresztelések, valamint az az elgondolás, hogy a Cur Salom társaság jóhiszemű tagjainak érdekét minden esetleges meglepetéssel szemben meg kell védelmezni, arra késztetett, hogy a timisoarai Cur Salom-tagok bevonásával egy bizottságot létesítsék és felkérjem azon cionista elbarátaimat az egész országban, akik érdekeiket nem látják kellőképpen biztosítva, csatlakozzanak ahhoz az akcióhoz, amelyet ezennel megindítottok.

Az akción éle senki ellen nem irányul, csupán a Cur Salom-tagok, vidéki kismemberek érdeke lebeg a szemem előtt. Ellentétben a Cur Salommal, kapcsolatosan az utóbbi időben igen gyakran előforduló megmozdulásokkal, az akció nem üzleti jellegű, hanem kizárólag az igazság és a méltányosság győzelméért küzd.

Arra kérem azon elbarátaimat, akik úgy érzik, hogy a Haifában megtartandó közgyűlésen szempontjaik és érdekeik nincsenek képviselve, alábbi címre aláírva küldjék be a társaság által megküldött helyettesítési meghatalmazást, hogy annak felhasználásával a közösség és a kismemberek érdekeit megfelelő erővel és eredménnyel lehessen képviselni. Remélem, hogy megfelelő számú meghatalmazás beérkezése esetén módunk lesz résztvenni a haifai közgyűlésen.

Ismételten hangsúlyozni kívánom, hogy senkitől anyagi hozzájárulást nem kérünk. Csak azok forduljanak hozzánk, akiknek bizalmuk van és akik érzik, hogy ez a megmozdulás, amely a 24-ik órában ragadta magához az iniciatívát az ő érdeklükben és az ő szempontjaiknak megfelelően fogja képviselni a jogos, igazságos és senki számára előnyöket nem tűrő álláspontot.

Timisoara, 1935 március.

Drechsler Gyula,

a Zs. N. Sz. timisoarai H. Cs. elnöke.

I. Str. Vas. Alexandri 3.

Márton Béla,

a timisoarai Kishitelbank igazgatója

(E rovat alatt közöltekről nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Ajánlok

picolissimo függet 21, két mákot 12, franco bármelyik állomásra.

Mandula Marcell

Cluj, Piata Mihai Viteazul 14.

UJ KELET Legújabb hírek

Németország fegyverkezésének elismerését fogja követelni Simon külügyminisztertől

Berlin, március 16. Ugy hírlik, hogy a német kormány az angol kormányfővel berlini látogatása rendjén a következő igényekkel áll elő: A birodalom fenn kíván tartani 1500 repülőgépből álló légi flottát, az angol flotta létszáma egyharmadának megfelelő haditengerészeti egységeket és a lakosság létszáma tíz százalékanak megfelelő szárazföldi hadsereget. Németország ennek ellenében felajánlja a biztonsági egyezményt nyugati szomszédainak, Franciaországnak, Belgiumnak és Hollandiának, de kelet felé nem hajlandó hasonló egyezményt kötni.

London, március 16. (Rador). Sir John Simon Swaneában beszédet mondott, amelyben foglalkozott a moszkvai, berlini és varsói utakkal. Hangsúlyozta, hogy az angol miniszterek utójában akadályok állanak, de minden siker hozzájárul az európai atmoszféra enyhüléséhez és a fegyverkezésekre vonatkozó egyezmény megkötésének lehetőségeihez. Az utóbbi időben nem leszerelést, hanem fegyverkezést tapasztalunk, mint Németországban. Olyan helyzetbe kerültünk, amelyben az egyoldalú leszerelésnek nincs értelme.

Laval nem tárgyal a Habsburg-restaurációról

Párizs, március 16. A kamara tegnap esti ülésén Pery képviselő megkérdezte Laval külügyminisztert, továbbra is fentartja állítását, hogy Schuschnigg kancellár hivatalos látogatása alkalmával nem tárgyalták meg a Habsburg-restauráció ügyét, ami veszélyeztetné Ausztria függetlenségét.

Laval kategorikusan azt válaszolta, hogy fentartja állítását, a restaurációt illetőleg s kijelenti, hogy Franciaország politikája megfelel a kizárólag barátaink érdekeinek politikájával.

A francia lapok egyidejű értesülése szerint Laval néhány hét múlva újra Rómába utazik, hogy befejezze a francia-olasz tárgyalásokat. Ugyancsak a párizsi lapok értesülése szerint Jettics jugoszláv miniszterelnök a választások lezajlása után látogatást fog tenni Rómában Mussolininál.

FAJDALMAIT MEGSZÜNTETI A VITAMIN DERMAROMA

RHEUMA KÖSZVÉNY, CSÚZ ÉS ISCHIAS BANTALMAKNAL - LEI: 40-60-140 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

Az egyetemi felvételnél igazolni kell az előzetes katonai kiképzés elvégzését

Bucuresti, március 16. A közoktatásiügyi minisztérium körrendeletet intézett az iskolai felügyelőkhöz, felhívta őket, tudassák a körzetükbe eső fiúleányokkal, hogy vessék magukat alá a premilitaris kiképzés törvényének. A premilitaris oktatásban részesült fiatalbereket csak abban az esetben veszik fel az egyetemre, ha bebizonyítják, hogy rendszeresen elvégezték a koruknak megfelelő premilitaris oktatást. Egyidejűleg a minisztérium tudatta, hogy a premilitaris kiképzés tartama alatt a fiatalberek nem lehetnek tagjai olyan testnevelési alakulatoknak, amelyek nincsenek elismerve az Oficial Educatie Tineretului Roman által.

Rav Weisz előadása a Poalé Cedek imaházban. Rav S. Z. Weisz, jeruzsálemi rabbi, a Mizrahi Világszervezet központi kiküldöttje, ma, vasárnap este 7 órakor „A jisuv vallásos élete” címen tart előadást a Poalé Cedek imaházban, melyre ezután hívja meg Cluj zsidó társadalmát a Vezetőség.

Május 20-ra rendkívüli közgyűlésre hívják össze a Népszövetség tanácsát a Gran Chaco-konfliktus ügyében

Genf, március 16. A Bolívia és Paraguay között dúló háborús konfliktus ügyében, amely a Gran Chaco fensík tulajdonáért robbant ki a két délamerikai állam között, a Népszövetség speciális bizottsága már hosszabb idő óta folytat tanácskozásokat, hogy a konfliktus ügyét lehetőleg békés megoldáshoz juttassa. A népszövetségi bizottság tárgyalásai azonban mindezeig nem vezettek pozitív eredményre. A konfliktus ügyében

összehívott népszövetségi bizottság tegnap befejezte ülését, amelyen egyhangulag azt a határozati javaslatot fogadták el, hogy ajánlani fogják a Népszövetség rendkívüli közgyűlésének május 20-ra történő egybehívását, azzal a céllal, hogy a Népszövetség közgyűlése vitassa meg azokat a módosításokat, melyek alkalmasak a két délamerikai állam között kitört háborús konfliktust megszüntetni.

A katonai szolgálati idő felemeléséről szóló javaslat a francia parlament előtt

A szocialisták ellenjavaslatát elvetették, Bizalmat szavaztak a kormánynak

Párizs, március 16. Flandin a kamarában, Pernot igazságügyminiszter a szenátusban ismertették a katonai szolgálati idő felemelésének kérdésében a kormánynyilatkozatot. Közölték a törvényhozással, hogy a most bevonulásra kerülő újoncok száma — a háborús születési visszaesések miatt az átlagos 230 ezerrel 118 ezerre esett s ezért a kormány azt javasolja, hogy az áprilisban bevonulókat hat hónappal, az ez év októberében berukkolókat pedig egy évvel tartásuk visszahozza a katonai szolgálatban. Egy éves szolgálati idő-meghosszabbítást javasol a kormány az összes 1939 végéig bevonuló újoncorosztályokra. Ezt az intézkedést a kormány átmeneti jellegűnek tekinti. Mielőtt az ország biztonságának megszervezése eredményel kecsegtet, szó lehet a szolgálati időtartam visszafelállításáról. A kormánynyilatkozatot végzetlenül jászolja, hogy a francia kormány Angliával egyetértésben nem ismeri el a folyamatban lévő német fegyverkezés jogosságát.

A katonai szolgálati idő felemelésének vitája egész éjjelen át tartott. A szocialisták ellenjavaslatát elvetették s amikor Flandin

felvetette a bizalmi kérdést, 530-an szavaztak a kormány mellett s csak 44-en ellene.

Párizs, március 16. (Rador). Az éjjeli folyamán a radikálszocialista párt ülést tartott, amelyen hivatva volt állásfoglalni a katonai szolgálat vitája ügyében tanusítandó magatartásáról.

Daladier azt javasolta, szavazzanak a kormány ellen, míg Herriot kijelentette, hogy ebben az esetben kénytelen lenne kiválni a kormányból és lemondani a pártelnökségről is. Igen heves vita után szavazásra került a sor és 27-en Herriot mellett, 12-en ellene szavaztak.

Ma, vasárnap a ROYAL-mozgóban:
Sárga bestia
Fősz.: ANA MAY WONG és GEORG RAFT.
Vasárnap d. e. 11-kor nagy matiné kettős műsorral: I. A szőkevény. II. A csókprofesszor Chevallier-al. Helyár: 1 filmre 7 lej, mind a két filmre 12 lej.

Két héten belül feloszlatják a cseh parlamentet és kiírják az új választásokat

Prága, március 16. A csehszlovák parlament mandátuma lejáratában van. A kormány éppen ezért felkészül az új választások kiírására. Politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a parlament feloszlatása két héten belül meg is fog történni. Egyidejűleg az új választások kiírását is elrendeli Masaryk köztársasági elnök. Hogy az új vá-

lasztásokat milyen időpontra tűzik ki, még nem döntötték el.

A képviselőház tanácskozásait egyébként március 21-ig elnapolták s valószínű, hogy március 21-én is csak azért fog összejönni a parlament, hogy meghallgassa a ház feloszlatásáról szóló elnöki dekrétumot.

Párizsban és Londonban örülnek a jugoszláv-olasz barátkozásnak

Párizs, március 16. Laval a szenátus külügyi bizottságában ismertette Di Cambalo új olasz követ Belgrádban megbízólevele átnyújtásakor tartott beszédét. A francia külügyminiszter közölte, hogy a beszéd tartalma a francia kormányt is meglepődéssel és örömmel tölti el. A szenátusi bizottság is örömeinek adott kifejezést az olasz-jugoszláv viszonyban beálló kedvező fordulat felett.

Londoni jelentés szerint az angol lapok is nagyfontosságúnak jelezik Di Cambalo olasz követ belgrádi beköszöntő nyilatkozatát.

Belgrád, márcus 16. (Rador.) A Novosti című zágrábi lap vezércikkében foglalkozik az új belgrádi olasz követ nyilatkozatával és megállapítja, hogy az egész világ számára nyilvánvalóvá vált az olasz-jugoszláv együttműködés szükségessége az európai béke konszolidálása és Közép-európa politikai, valamint gazdasági problémáinak megoldá-

sa végett. A lap azután rámutat arra, hogy Olaszország és Jugoszlávia között a kapcsolatok kimélyítése és az együttműködés természetes és történelmileg szükséges. A kapcsolatok javulását siettetve az olasz-francia egyezmény aláírása, amit Laval csak azután írt alá, miután Mussolini biztosítékát adta annak, hogy megegyezést kíván Belgráddal, acéiból, hogy megszervezzék a világbékét, a jelenlegi európai státutumokat fentartsák és hathatós módon szervezzék a kizárólagos államait.

London, március 16. (Rador.) Az olasz politikai körökben meglepődést keltett az olasz-jugoszláv közeledés, ami olyan lelkesedést keltett Angliában, mint kevés más az utóbbi évek során. A közeledésnek megkülönböztetett fontosságot tulajdonítanak a Balkán békéjére és a dunai medence politikájának stabilizálására való tekintettel.

ÖNTÖZGESSE AKKOR KINO

HA EGGER PETROL AZ ÖNTÖZŐ

Stockholmban megoperálták a dán királynét

Stockholmból jelentik: A dán királynét a stockholmi klinikán megoperálták. A műtét jól sikerült és a királynő életveszélyen kívül van. A dán király Koppenhágából utban van a svéd főváros felé, hogy meglátogassa beteg feleségét.

A nagy nyereségek özöne az Iliescu Bankháznál

A korábbi huzások után között nagy nyereségek sorozata méltóan folytatódott a f. hó 15-én megtartott huzás alkalmával és az Iliescu Bankház ismét abban a kellemes helyzetben van, hogy szerencsés vevőit ismét a három nagy nyeresémny közül a két nagyobb nyeresémnyel örvendeztette meg.

Kik az 500 ezer lejes nyeresémny nyertesei?

Egy timisoarai pék, egy huedinmegyei munkás, egy székellyföldi kereskedő és egy cernauti kiskereskedő.

A 200 ezer lejes nyeresémnyt egy satumarei ügyvéd és az ugyancsak ottani Someseni faüzem tisztviselői. Amikor az ügyvéd a nyeresémnyről telefonon értesült, azt mondta: „Na ez a legistább per, amelyből én is pénzt látok” és az ügyvédnek igazja is van.

Nagyobb összegeket nyertek a cluj-i elektromos művek tisztviselői és e sok nyeresémnyből a közönség is meggyőződhetett az Iliescu Bankház óriási szerencséséről. A nyertesek a társadalom legváltozatosabb rétegeiből kerülnek ki az ország minden részéből. Ezalkalommal az elmúlt sorsjáték csupán egy esetét említjük meg, amikor egy újságíró valóságos szájatól vonva el a falatot, vásárolt egy negyedes sorsjegyet és azt megújította egész végig és ime a 4-ik osztályon 70.000 lejt nyert. Képzeltető az újságíró boldogsága, amikor a nyeresémnyről értesült. Háztulajdonos lett belőle.

Mintha az Iliescu Bankház megegyezést kötött volna a szerencsésével, amely az Oszálysorsjáték kezdeténél következetesen kíséri kitaró játékosait.

Bizonyos az, hogy az erdélyiek és bánátiak nem panaszkozhatnak a nyeresémny hiánya miatt és ez a tény nemcsak a szerencsésnek köszönhető, hanem ugy a cluj-i Kereskedelmi Hitelintézet, mint az Iliescu Bankház példás szervezésének is.

A Független Újság legfrissebb számából kiemeljük a következő cikkeket: Spectátor: Kortörténeti kíváncsiság, Román belpolitikai. Nagyvilág: A fekete csillag. Mit kapott Olaszország, A sárga veszedelem álarca. Hel-tai Jenő: Aludni, Szántó György: Ki írja meg a székelly eposzt? Urátianu és Bartók Béla. Bíró Lajos: Anno domini 2000. Hemingway: Indián falu, Ligeti Ernő: Berde Mária és Székely Mózes regényei. Irodalom, művészet. Közgazdaság, Aderca cikke: Hogyan alakul ki egy nép? stb. stb. A rendkívül elevenen szerkesztett és hézagpótló hetilap egyes számának ára 5 lej. Kapható mindenütt.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postala piatita in num. No. 224713/929.
10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, meg
évre 600, egézőv
félre: Havonta
félre 12, egézőv.
detések díjazás az
KELET az erdélyi
dóság egyetlen polit
cikketek utányomás
rás megjelölésével

Anglia szer
**Né
Me**

Laval rövid
orosz-csehsz

Vaida, C

Milyen könnyű dolog
szét azt a sok hajó
állítást, amit Palesz
sára Vaida Sándor,
volt miniszterelnök,
jól is könnyedséggel
porokozott szét oradei

De keserű lesz a s
diadaltól. Mélyleges
a tonnák és nem u
ni, hogy ime Vaid
szét az, hogy m
amikor numerus null
don, amely nemcsak
a non araboknak, e
rel a környező orszá
megeit is.

Lemondunk a vég
nyutas elonyerő a s
magat melege is. z
kuna, hogy vaida ie
bogarát nord össze,
cso kritikai szótól.
azt jelenti, hogy V
vitaféle lema. Neand
vándorapostol jara
volt miniszterelnök
saját magát addig
karika elmetetebe, a
gához esuzott le.

Ennek az oradeai
hoz nem kell valaki
úgyanigy elmondhat
éves cuzista diák.

Amit Vaida ehhez
hozzaadott, az nem a
nem is a megátasos
ize, hanem csupán s
tíze. És így amál
sabb a volt minisz
évtizedes presztizsét
frázis-gyűjtemény a
ta fel, amelyet valah
harsogó derűtséggel
parlament, amelynek
Sándor volt.

A tegnapi oradeai
kumentumot szolgál
híres, sőt hirhedt u
csinált semmi újat.
ban egy hajszálnyit
anygi történt, hogy
régí és kivénhedt i
rajta.

Biztos az, hogy
ülni a régi lovat, m
és messzebbre is t
mi tragédiánk. De
ahelyett, hogy a fel
jogukat követelm
konstruktív utmutó
pozíciók meghódítás
lyeket korbácsolja
kisebbségi tömegel
mutat a numerus v
tragédiája.